

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/31/2018
Identifikačné číslo spisu:	7211220789
Dátum vydania rozhodnutia:	21.02.2019
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:7211220789.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Ing. Y. X., trvale bytom v S., zastúpeného advokátom Mgr. Pavlom Kissom, so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, proti žalovanej Slovenskej legálnej metrológii, n.o., so sídlom v Banskej Bystrici, Hviezdoslavova 31, zastúpenej splnomocnenkyňou Soukeník - Štrpka s.r.o., so sídlom v Bratislave, Šoltésovej č. 14, o určenie neplatnosti výpovede, vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp.zn. 20C/92/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 17. mája 2017 sp.zn. 1Co 395/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej len „súd prvej inštancie“) v poradí druhým rozsudkom z 2. septembra 2014 č. k. 20C/92/2011-219 v znení opravného uznesenia z 8. októbra 2014 č. k. 20C/92/2011-231 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia neplatnosti výpovede, danej mu žalovanou listom z 30. marca 2011 a náhrady mzdy. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že boli splnené formálno-právne náležitosti pre platnosť výpovede podľa § 61 a nasl. Zákonníka práce (zákona č. 311/2001 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnení) a teda, že výpoveď je platná. Žalobca pracoval u žalovanej na základe prechodu pracovného pomeru z pôvodnej organizácie Teplárne Košice a.s. na základe uzatvorenej zmluvy s účinnosťou od 1. októbra 2008. U pôvodného zamestnávateľa pracoval vo funkcii vedúceho oddelenia. Dňa 25. septembra 2008 žalobca uzatvoril so žalovanou dohodu o zmene pracovnej zmluvy podľa § 54 Zákonníka práce s účinnosťou od 1. októbra 2008 s tým, že ako druh práce bol dohodnutý technický zamestnanec a podrobná charakteristika práce mala byť uvedená v pracovnej náplni, kde bol uvedený názov funkcie: „vedúci oddelenia zabezpečujúceho činnosť komplexnej starostlivosti o meradlá“ s tým, že je priamo podriadený riaditeľovi metrologického pracoviska v Košiciach. Výpoveď z pracovného pomeru podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce, z dôvodu, že došlo k zrušeniu pracovného miesta technického zamestnanca, bola doručená žalobcovi 30.

marca 2011. Spornou bola otázka, či žalobca vykonával práce technického zamestnanca alebo funkciu vedúceho oddelenia. Súd prvej inštancie sa po vykonanom dokazovaní stotožnil s tvrdením žalovanej, že ak by bol žalobca vedúcim zamestnancom, muselo by sa tak stať v súlade s organizačným poriadkom žalovanej, musel by disponovať menovacím dekrétom, ktorým je kreovaná funkcia vedúceho pracovníka a bola by s ním uzatvorená dohoda o ročnej odmene vedúceho oddelenia. Nakoľko žalobca nebol menovaný ako vedúci zamestnanec a podľa organizačného poriadku žalovanej bol jediným vedúcim zamestnancom Y. V., súd prijal záver o pracovnom pôsobení žalobcu ako technického zamestnanca. Rozhodol tiež o trovách konania účastníkov podľa § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a podľa § 148 O.s.p. i o náhrade trov konania štátu.

2. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 18. novembra 2015 sp.zn. 1Co/922/2014 napadnutý rozsudok v zamietajúcom výroku potvrdil podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. a vo výrokoch o trovách konania a o trovách konania štátu rozsudok zrušil. Tento rozsudok na dovolanie žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 23. júna 2016 sp.zn. 7Cdo 101/2016 zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, pričom sa nestotožnil s námietkou nepreskúmateľnosti rozsudku, za postup odnímajúci účastníkom konania možnosť konať pred súdom však považoval (v duchu záverov z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Trančíková proti Slovenskej republike) nedoručenie vyjadrenia žalovanej z novembra 2014 žalobcovi.

3. Odvolací súd v poradí druhým rozsudkom zo 17. mája 2017 sp.zn. 1Co/395/2016 napadnutý rozsudok v zamietajúcom výroku potvrdil podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. a rozsudok vo výroku o trovách konania a vo výroku o trovách konania štátu zrušil. I tentoraz sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil so súdom prvej inštancie, ktorý správne zistil skutkový stav veci a dospel k záveru, že žalobca nebol vedúcim zamestnancom, a teda výpoveď nie je neplatná.

4. Žalobca podal 10. októbra 2017 aj proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 421 ods. 1 písm. b/ zákona č. 160/2015 Z.z. v znení zákona č. 87/2017 Z.z. (a dnes už i zákona č. 350/2018 Z.z., ďalej tiež len „C.s.p.“). Podľa presvedčenia dovolateľa sa oba sudy nevysporiadali s tvrdeniami, ktoré v priebehu celého konania uvádzal a zdôrazňoval. Rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za nedostatočne odôvodnené a nepreskúmateľné. Za dôležitú otázku, ktorú treba vyriešiť a ktorou sa sudy nedostatočne zaoberali, označil otázkou „či zamestnanec (žalobca) po prechode práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov podľa § 28 Zákonníka práce ostal vedúcim zamestnancom, alebo technickým zamestnancom.“ Z týchto dôvodov navrhol rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

5. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že žalobca nie je zastúpený advokátom, a teda nespĺňa podmienku podľa § 429 C.s.p., preto navrhuje jeho dovolanie odmietnuť. Ďalej uviedla, že žalobca podal dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia a dovolací dôvod nebol vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 C.s.p. Z týchto dôvodov žalovaná navrhla dovolanie zamietnuť (?).

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala za účinnosti C.s.p. v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou C.s.p.), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu. Dospel pritom k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie preto bol namieste takýto postup (§ 451 ods. 3 veta prvá C.s.p.), dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Aj za účinnosti C.s.p. treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia sp.zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

8. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 C.s.p.

9. Podľa § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Podľa § 421 ods. 1 C.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

11. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

12. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

13. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C.s.p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 C.s.p. v spojení s § 431 ods. 1 C.s.p. a § 432 ods. 1 C.s.p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

14. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ súdom vytýka nepreskúmateľnosť rozhodnutia, (jeho nedostatočné odôvodnenie) a nevysporiadanie sa s jeho tvrdeniami, čiastočne potom i nesprávne právne posúdenie veci.

15. Pokiaľ ide o tú časť dovolacej argumentácie žalobcu, ktorá sa týka nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku, dovolací súd pripomína, že časť judikatúry najvyššieho súdu zastávajúcej názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a prípustnosť dovolania a nepreskúmateľnosť je len vlastnosť rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (tu pozri najmä R 111/1998) bola prevzatá i za základ zjednocujúceho stanoviska (R 2/2016) občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015.

16. Právna veta stanoviska zmieneného pod 15. zhora znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.“ Zmeny

v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne.

17. V danom prípade obsah spisu nedáva podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatury Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003) alebo napokon, ak sú tu výkladom neodstrániteľné rozpory odôvodnenia..

18. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

19. V posudzovanom prípade odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. V súvislosti s dovolacou námietkou týkajúcou sa nepreskúmateľnosti treba pripomenúť, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu, v dôsledku čoho ich treba chápať ako celok. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd uviedol, čoho a z akých dôvodov sa žalobca domáhal, čo navrhovala žalovaná, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd; odvolací súd zaujal aj závery k jeho právnomu posúdeniu, s ktorým sa stotožnil. Obsah spisu preto nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil a že pri rozhodovaní nezohľadnil odvolaciu argumentáciu žalobcu.

20. Pokiaľ dovolateľ súdom vytýka nesprávnosť hodnotenia výsledkov dokazovania, je potrebné uviesť, že už skoršia procesná úprava nepovažovala za znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania (zakladajúce prípustnosť dovolania) nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov, ale ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov (R 42/1993 a 3 Cdo 268/2012, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Nová právna úprava - C.s.p. - na podstate toho nič nezmenila (2 Cdo 159/2017, 3 Cdo 59/2017, 5 Cdo 47/2017, 7 Cdo 42/2017, 7 Cdo 60/2017). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu sú naďalej aktuálnymi skoršie závery najvyššieho súdu, v zmysle ktorých postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonal všetky navrhované dôkazy, neznesie procesnej strane realizáciu jej procesných oprávnení (viď primerane R 37/1993 a R 125/1999). Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov nemožno považovať za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p.; pokiaľ súd nenáležite vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. (viď primerane 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011).

21. Žalobca v dovolaní uviedol aj to, že dovolanie je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p., v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

22. Právna otázka relevantná podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. Žalobca ale v dovolaní nešpecifikoval právnu otázku, o ktorej tvrdí, že ešte nebola dovolacím súdom vyriešená. Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd rozhodol, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. Dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach alebo predpokladoch o tom, ktorú právnu otázku mal dovolateľ na mysli, zvlášť ak (tak ako v tejto konkrétnej veci) sa dovolaním v skutočnosti žiada

vyriešenie otázky skutkovej (nie právnej).

23. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili súd prvej inštancie a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v C.s.p., ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 C.s.p. (porovnaj analogicky 1 Cdo 23/2017, 2 Cdo 117/2017, 3 Cdo 6/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017, 8 Cdo 78/2017).

24. Z týchto dôvodov najvyšší súd uzatvára, že dovolanie žalobcu nevymedzuje právnu otázku relevantnú z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. Najvyšší súd preto jeho dovolanie podľa § 447 písm. f/ C.s.p. odmietol.

25. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.).

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0, v časti trov konania pomerom hlasov 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.